

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR :
 Évesre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DR. TÜRRE ALADÁR
 ügyvéd.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

FELHIVÁS.

A hadügyminiszter, a magyar honvédelmi miniszter és az osztrák honvédelmi miniszter, az egész fegyveres erőre kiterjedő önkéntes hadsegélyezés központi hatósága képpen kölcsönös egyetértéssel Budapesten és Bécsben egy-egy

HADSEGÉLYZŐ HIVATALT SZERVEZETT.

E hivatalok vezetésére egy-egy magasabb rangu tábornok van rendelve, *munkaköre kiterjed az önkéntes segélynyújtás minden nemére.* Kivételt képez ez alól a beteg- és sebesültápolás, amely teljesen kialakult külön szervezettel bír (vöröskereszt egyesület) valamint a behívott katonák családtagjainak segélyezése, amely a törvény alapján eszközöltetik.

Érintetlenül marad a már megalakult egyesületek, bizottságok, gyűjtőhelyek stb. hadsegélyezési működése, sőt a hadsegélyező hivatalok a maguk részéről mindent meg fognak tenni arra nézve, hogy az önkéntes segélynyújtás minél több alakban és módon érvényesülhessen. E tekintetben szívesen szolgálnak tanácssal és utbaigazítással úgy a monarchiában mint a külföldi kolóniákon, mindazon honfitársainknak, kik e magasztos cél érdekében a haza oltárára áldozni akarnak.

Hivatalos jellegüknél fogva föltétlen részrehajlatlanság mellett óhajtanak a hadsegélyező hivatalok célulatos irányt adni a monarchiában már megindult egész, nagy segélyező mozgalomnak és közpotjai óhajtanak lenni minden ilyen hazafias törekvésnek. Különös gondot fognak arra fordítani, hogy a segélynyújtás, a gyakorlati élet kivánságainak is teljesen megfeleljen.

E hivatalok egyuttal az önkéntes segélynyújtás központi tudakozó helyei is.

Ezek alapján felszólittatnak mindazok az egyének, egyesületek, stöbök, amelyek az elmondottak értelmében a hadsegélyezés terén közreműködni óhajtanak, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegélyező hivatalához (Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministeriums Wien IX/3. Schwarzspanierstrasse 15.) illetőleg a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyező hivatalához (Budapest, Váci-utca 38. sz.) forduljanak.

E hivatalok mindegyike elfogad pénzadományokat a segélynyújtás bármilyen céljaira s ezeket haladéktalanul eljuttatja rendeltetésük helyére. Gyűjtenek mindenféle adományokat a háboruban elesett vagy a hadi fáradoalmak következtében elhalt harcossaink özvegyei és árvái számára, ugyszintén gyűjtik a haremzőn álló katonáinknak szánt adományokat és egyáltalában oda törekednek, hogy a segélynyújtás minden módját elősegítsék és szervezzék.

A közönség figyelme felhivatik arra, hogy gyors romlásnak alávetett cikkek adományozása nem kívánatos. Ilyen cikkek beküldését megelőzőleg célszerű az illető hadsegélyező hivatalhoz kérdést intézni. A segélynyújtás legalkalmasabb eszköze a készpénz.

Levelek, kérdések és pénzadományok mindkét hivatal számára, valamint a budapesti hivatalnak szánt egyéb adományok a fentebb közölt címek alatt küldendők. A bécsi hivatalnak szánt tárgyi adományok címzése a következő: A cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegélyező hivatalának (An das k. u. k. Kriegsministerium Kriegsfürsorgeamt) Wien I. Stubenring.

Mindkét hivatal a monarchia összes nyelvein levelez.

Városi segítő mozgalom.

Segítő bizottság.

Városunkban a hadba vonultak hátramaradottjainak támogatására egyes nemesérzésű emberbarátok által megindított gyűjtés hova tovább szervezett mozgalommá fejlődött, melyben a társadalom a hatósággal összefogva minden intézkedést megtett, hogy a segítségre valóban rászorulóknak azonnal, még az állami segélyek folyósítása előtt hozzájussanak a mindennapi kenyérrel valóhoz, a munkára képesek pedig a nekik megfelelő munkához s ez által a megélhetésüket biztosító keresethez.

Városunk társadalma anyagi erejének végső megfeszítésével sem volna képes akkora segítőalapot teremteni, hogy az összes hátramaradottakat a háboru egész tartama alatt pénzzel segélyezhesse. Hiszen ez esetben havonként legkevesebb ötvenezer koronányi összeget kellene folyósítani, annyi a jelentkező s a segélyezésnek ilyen rendkívüli méretei — mindenki elgondolhatja — meghaladnák mind a város, mind az ország társadalmának anyagi erejét.

Mint hogy ily körülmények között a munkával való segítésre kell helyezni minden segítő mozgalomnak a fősúlyt, mindenkit kérünk, akinek a hátrahagyottak egyikével-másikával érintkezése van, világosítsa fel őket a helyzetről s hasson rájuk, hogy erejöknek s hajlamuknak megfelelő munkára vállalkozzanak első sorban.

A zombori városi segítő mozgalom a folyó hó 9-ikén a városháza közgyűlési termében tartott nagy értekezleten szervezkedett véglegesen. Az értekezlet a segítő bizottság elnökeivé *dr. Fehér Lőrinc* polgármester, *dr. Eperjessy Béla* törvényszéki elnököt és *dr. Konyovits Dávid* országgyűlési képviselőt, előadóivá *Spanyol József* városi tanácsost és *Buday Gerő* áll. főgimn. hittanárt, pénztárosává *Auth György* városi főpénztárost, jegyzőivé *dr. Popovits Szilárd* városi aljegyzőt és *dr. Scheib Károly* ügyvédet, tagjaivá *dr. Baloghy Ernő*, *dr. Mayer Nándor*, *Kupuszárevits Lyubomir*, *Zsulyevits Ernő*, *Rácz Soma*, *dr. Szántó Ferenc* és *Sztrilich Zsiga* urakat választotta meg.

Puhatoló bizottság.

Hogy a segítő bizottság lelkiismeretesen és igazságosan járhatson el a pénzzel vagy munkával való segítés szükségének megállapításában, a segélyért jelentkezők nagy számára való tekintettel nagy puhatoló bizottságot kellett szervezni, melynek tagjai az egész város területét utcánként és szállásonként felosztották egymás közt s minden egyes jelentkezőről a helyszínén személyes tapasztalat alapján szerezték be a szükséges tudnivalókat: milyenek a hadba vonultnak vagyoni viszonyai? hányan vannak a hátramaradottak (szülők, feleség, gyermekek)? egészségesek-e? minő munka teljesítésére képesek? E fáradságos munkára készségesen vállalkoztak értelmiségünk és polgárságunk tagjai s nagy munka terhét vették le az éjjel és nappal állandóan szolgálatban álló, agyonhajszolt hatósági személyzet válláról. Csupán a bukóváci, esicsovai, zsarkováci, Radojevits és Lugumerszky szállásokon végezte a puhatolást a rendőrség.

A puhatoló bizottság egy hét alatt elkészült a nagy munkával, s mivel az általuk betérjesztett puhatoló lapokat a segítő bizottság két előadója *Spanyol József* és *Buday Gerő* azonnal feldolgozták, a segítő bizottság már folyó hó 16-án határozhatott több mint ezer segélyért folyamodó ügyében. Ezek közül összesen 476 olyan jelent-

kezőt talált a bizottság, akik pénzbeli segélyre szorultak. Az utalványokat három szolgálatra kész egyetemi hallgató mindjárt megírta s a polgármester azonnal utalványozta. A segélyösszeget az érdekeltek egy hétre kapják kézhez, a munkára képtelen agg szülő és feleség személyére napi 40, a fiz. évésnél fiatalabb gyermekekre fejenként napi 20-20 fillért számítva, mindaddig míg az állami segélyt nem folyósítják.

Gyűjtő bizottság.

A hátrahagyottak segélyezése már most nagy összegeket kíván s még nagyobb áldozatok válnak majd szükségessé, ha az elesettek özvegyeinek és árváinak ellátásáról kell gondoskodnunk. Mindakinek áldozatkésziségre kell számítanunk, gazdagéra és szegényére egyaránt s hisszük — az általános nagy lelkesedés feljogosít rá — nem számítunk hiába. Hogy az adakozást mindenki számára lehetővé és kényelmessé tegyük, lelkes ifjak és honleányok vállalkoztak a fárasztó feladatra, hogy kivétel nélkül minden egyes házba bekopogtatnak adományokért. Fogadja őket a város közönsége szeretettel s áldozzon kiki tehetsége szerint szívesen anyagi javaiból azoknak hátrahagyottjaiért, akik a hazáért s benne érettünk mindnyájunkért legdrágább kincsüket: vérüket és életüket áldozták fel a sebet és halált osztogató csatatereken.

S hogy mindenki tudja, kik járnak gyűjteni a mi segítőbizottságunk nevében a mi hátrahagyottaink részére, ide iktatjuk a gyűjtők névsorát: a városházán *Spanyol József* tanácsos, a szállásokon *Siacsics János*, *Zurkovits Negován*, *dr. Mayer Nándor*, *Bosnyák Tóbiás*, *Dzsinitcs Márton*, *Sztolisits Márton*, *dr. Nikolits György*, *dr. Bugarszky Koszta*, *Mérő Ignác*, *dr. Bugarszky Nenád*, *Konyovits Pál*, *Józits Simon* és *Grádits Mátyás*. Benn a városban: 1. *Masirevits Sándorné* és *Popovits Olga*. 2. *Popovits Katica* és *Kleiner Gizella*. 3. *Bugarszki Verica*, *Gyurisits Fedora* és *dr. Veszeloovszky József*. 4. *Szabó Aranka*, *Mátray Aranka* és *Stvrtecky Aladár*. 5. *Marschall Erzi*, *Gizi* és *Fernbach András*. 6. *Huck Gizella*, *Metz József* és *Szmozlenszki József*. 7. *Huck Etel* és *Metz Ferenc*. 8. *Jankovits Miluska*, *Gergurov Dobrilla* és *Pinterovits Ervin*. 9. *Heisinger Aranka*, *Józits Sári* és *Parcesetich László*. 10. *Mérő Jolán*, *Incze Sári* és *Binder Jenő*. 11. *Khloyber Lili*, *Wolf Elli* és *dr. Scheib Károly*. 12. *Petrovits Milivojné*, *Jusits Margit* és *dr. Szabó István*. 13. *Mihácevits Vojinné*, *Popovits Jánosné* és *Kreecsevits Sándorné*. 14. *Kekeovits Aranka*, *Jusits Ilonka* és *dr. Major Károly*. 15. *Kirchner Madlén*, *Jovánovits Leona* és *dr. Mayer Nándor*. 16. *Zomboresevits Ilonka*, *Wámoscher Zseni* és *Gombos Nándor*. 17. *Strasser Leonka*, *Loschitz Mariska* és *Sztankovits Kornél*. 18. *Csávosi Sándorné* és *Scherer Ferenéné*. 19. *Wundszám Ida*, *Krieg Margit*, *Fehér Livia* és *Kovacsics Cézár*. 20. *Zarubszki Gyuláné*. 21. *Schieb Baba*, *Fehér Livia* és *Friebeisz Árpád*. 22. *Pekánovits Margit*, *Freina Stefania* és *Schlieszer Leó*. 23. *Zomboresevits Aranka*, *Löbl Anus* és *dr. Deák Leó*. 24. *Kaich Irén*, *Zsigmond Nelly* és *ifj. Jámbor Béla*. 25. *Kandler Karolin*, *Tóth Karolin* és *Haméder Nándor*. 26. *Tuna Vilmos*, *Cinkler nővérek* és *Maurer Nándor*. 27. *Bruck Illés* és *Walett Kamill*. 28. *Kaczvinszky Kálmánné* és *dr. Major Károlyné*. 29. *Bittermann Sándorné* és *Sztrilich Zsigáné*. 30. *Oblat Ilonka*, *Löbl Margit* és *Palanaeski Milivoj*. 31. *Jámbor Klára*, *Lukács Ida* és *Deogárd István*. 32. *Dr. Scheib Károly*, *Diener János* és *Sóka István*. 33. *Dr. Binder Jenő*, *Metz István* és *Pinterovits Gyula*.

A gyűjtés eredményéről annak idején be fogunk számolni.

Tanácsadó és munkaszerző iroda.

A segítő bizottság mellé szerveztünk népirodát is, mely a hátrahagyottaknak mindennemű ügyekben ingyen szolgál tanácsal, ingyen orvosi segínyt nyújt és ha a segítő bizottság munkára utasítja őket, erejüknek és hajlamuknak megfelelő munkát szerez s ez utóbbi esetben, ha a munkába menő anyának apró gyermekei vannak, a gyermekeket elhelyezi a Napközi Otthonban, hol egész nap gondos felügyelet alatt állanak és teljes ellátásban részesülnek.

A tanácsadó és munkaszerző iroda mindennap nyitva van a városháza közgyűlési nagytermében 8—12. Mind a munkaadókat, mind a munkakeresőket kérjük, forduljanak oda bizalommal. Hogy mindenféle munka kapható legyen, mindenféle munkaszükséglet bejelentése kívánatos: mezői, ipari, kereskedői, házi (takarító, főző, varró stb.) munkaszükségleté egyformán.

A segítő mozgalom szervezve van, még pedig helyes alapokon, jól meg van szervezve s ha az érdekeltek teljesíthetetlen követelésekkel nem lépnek fel, panaszra nem lesz ok. Hogy úgy legyen, még egyszer kérjük minden polgártársunkat a felvilágosítás és a rábeszélés háládatos munkájára a félrevezetett vagy a munkától huzódó érdekeltekkel szemben.

Nemzetiségi pör Zomborban.

- I. Mihajlovits István gyógyszerész.
- II. Rajesevits Nikola.
- III. Karakasevits Dragomir.
- IV. Szecsujszki Száva.
- V. Topalov Péter.
- VI. Bikár Zsarko.
- VII. Karanov György és
- VIII. Csiesovaesky Zsivko zombori kereskedősegek izgatás és büntett földiesérése (B. 172 és 174. §.) miatt vádolva álltak a zombori törvényszék előtt, mert 1914. június 28-án a trónörökös-pár megöletése napján ennek öröme mulatságot csaptak. A bíróság tegnap este 6 órakor hirdette ki az ítéletet, amely szerint:

Mihajlovits István I. r. vádlott 1 évi államfogházra és 1500 K pénzbüntetésre a többi vádlott egyenkint 4 havi. Csiesovaesky és Rajesovits pedig 2—2 havi államfogházat kaptak.

A vádlottak és védőik felebbeztek, de tovább is vizsgálati fogságba maradtak.

Tűzoltó ifjuság.

Dr. Mayer Nándor önkéntes tűzoltó parancsnok-egyetemi és középiskolai ifjuságunkból a háboruba vonult hivatásos tűzoltók pótlására *ifjusági önkéntes tűzoltó csapatot* szervezett s tűzoltói kiképzését Szigeti István parancsnok vállalta el. A csapat tagjai Tápai Alajos, Appelschoffer János, Bátor István, Szeewald Ferenc, Kührner Béla, Eibl Rikárd, Pethő Zoltán, Stvrteczky Aladár, Huber Frigyes egyetemi hallgatók és még 20 gimnáziumi és felsőkereskedelmi iskolai tanuló. Az ifjak felváltva teljesítenek 24 órás rendes készenléti szolgálatot az őrnyán és 2 órás őrszolgálatot egy rendes tűzoltó oldalán az őrnyonban s esetről-esetre mentő szolgálatot. Szolgálatban ifjusági céllövő ruhát viselnek, a fejükön csákó, az oldalukon csákány szolgálati övvel s a karjukon vörös karszallag I. Ö. T. felirattal. Jól van fiuk! Példát adtok arra, hogy e nehéz időkben mindenki

törekedjék megtalálni a helyet, ahol hasznossá teheti magát a közre.

A fegyveres erő elleni ellenséges cselekmények megtorlása.

A hadsereg főparancsnokságának legújabb rendelete szerint minden szerb községben, — az ország határán belül is — tuzok választhatók ki, — akik a községi lakosságnak az állami fegyveres erő elleni ellenséges cselekményei esetén kivégzendők, s bizonyos esetben az egész község rommá égetendő. Továbbá a hadsereg vezetésége a haderő vagy egyes katonai személyek élete ellen elkövetett minden egyes büntetendő cselekményt a katonai kivételes büntetőjog szabályai szerint kérhetetlen szigorral halálbüntetéssel fog megtorolni.

A város polgármestere e rendelet közzététele kapcsán arra kéri fel a város minden polgárát, hogy az érvényben álló törvényeknek, törvényes rendelkezéseknek a leglelkiesmeretesebb pontossággal tegyen eleget, tartózkodjék minden bűncselekmény elkövetésétől és óvakodjék még annak látszatától is, mintha részes volna hadsereg elleni bűncselekmény elkövetésében, vagy szervezésében és különösen kéri a közönséget, hogy ha jobb feltevése ellenére is akadna olyan lelketlen honáruló, kinek bűnös terve, vak szenvedélye a városra zudíthatná az elpusztulás rémét, jelentse fel azt a hatóságnál azonnal, késedelem nélkül, hogy így módjában álljon a hatóságnak városunkról, annak ártatlan polgárságáról a veszedelmet elhárítani.

Fizessük az adót.

A háboru rengeteg terhet ró az országra is, a városra is. Hogy mind a kettő fennakadás nélkül meg tudjon felelni megsokasodott kötelezettségeinek minden irányban, elengedhetetlenül szükséges, hogy a haza adófizető polgárai is teljesítsék kötelességüket az országgal és a várossal szemben. Bár a hadbavonult adófizető honfitársainkra való méltányos tekintet elejti az erőszakos adóbehajtás alkalmazását, tekintjük elsőrendű hazafias kötelességünknek, adóinknak pontos fizetését s egymást buzdítva s egymással vetekedve igyekezzünk e rendkívüli időkben rendkívül fontos honpolgári kötelességünknek eleget tenni.

Utazni akarók figyelmébe.

A hadi menetrend szerinti *postavonatokat* csakis politikai, közbiztonsági tisztviselők és pénzügyi közegek használhatják szolgálati ügyben s hivatalos kiküldetésüket ezek is igazolni tartoznak. Polgári személyek csak közérdekű ügyekben jogosultak a postavonatokat használni s az erről szóló igazolvány Spanyol József városi tanácsos adja ki.

A nagy közönség csak az ugynevezett *helyi vonatokat* használhatja, melyeknek menetrendje a vasuti állomáson van kifüggesztve. Ezekre a vonatokra igazolvány váltása nem szükséges.

A *hajókon* is minden igazolvány nélkül utazhatik a közönség, de mégis jól teszi, ha igazoló okmányokkal vagy igazoló jeggyel ellátja magát.

Tábori levelezés.

A hadrakelt sereghez tartozók katonai és polgári egyének részére feladott levelek a rendes forgalomban használt bármely levélboritékban is portómentesen (bélyeg nélkül) továbbíthatnak és a boritékon bármiféle portómentességi záradék alkalmazása teljesen felesleges és szükségtelen.

Első sebesültjeink.

Tegnap este 8 órakor érkezett Zomborba az első sebesült szállítmány, 459 ember. Egy-két kivétellel valamennyi könnyen sebesült. Ki a karján, ki a lábán, ki az arcán kapott sebet. Van közöttük magyar, bosnyák és osztrák ezredből, van gyalogos, lovas és műszaki csapatbeli. Legtöbb a negyvennégyes somogyi baka. Hangulatuk most is lelkes, a somogyi fiúk vig énekszóval jöttek.

Fogadásukra kisietett csaknem az egész város. A lábukon sebes, járni nem tudók részére öt szállító kocsit volt künn 5—5 ágygal, azonkívül az omnibuszvállalat két kocsija, a tűzoltóság mentőkocsija és egy csomó fiakker. A sebesültek zöme azonban saját lábán vonult be a kórházba. Kiszállításuk alatt hölgyeink frissítővel, szivarkával és szivarral vendégelték őket és elindulásukig nagy érdeklődéssel hallgattuk hősiességük mesés történetét.

Budapest, augusztus 19. (M. T. I.) (Cenzurálva.)

A franciákat a németek Weilen és Perveznél súlyos veszteségekkel visszaverték.

Róma, augusztus 20. (M. T. I.)

Marchiafava injekciót adott, pápa fölé hajlott s kérte, próbáljon köhögni. Pápa arcán mosoly vonult végig, szelid tekintete mintha mondta volna: „mindennek vége.” Végül próbált a kívánságnak eleget tenni, felvette az utolsó kenetet. Arcán fenséges aszkézis kifejezése ült. Ekkor lezárta szemeit, elhaló hangon mondta: „teljesüljön Isten akarata, azt hiszem vége.”

Róma, augusztus 20. reggel 4:20. (M. T. I.)

X. Pius pápa ma éjjel meghalt.

Róma, augusztus 20. (M. T. I.)

Pápa halála egy óra husz perckor történt.

Bécs, augusztus 20. (M. T. I.)

Orosz kormány panaszt emelt törököknél ázsiai török-orosz határon történt csapatösszevonások miatt, valamint azért, mert Törökország aknákkal megspékelt a Feketetengert. Törökország ezzel megszegte a Dardanella szerződést. Török-orosz viszony igen feszült. Göeben neve most „Sultan Selim“, Breslaué „Midili“.

Budapest, augusztus 20. (M. T. I.)

(Cenzurálva.) **Japán ultimátumot intézett Németországba, hogy a német hadihajókat visszavonja a japán-kinai vizekről vagy leszerelje és szeptember 15-ig Kiaotschaot átadja.**

Berlin, augusztus 20. (M. T. I.)

White északamerikai unio volt berlini nagykövete kijelenti: unioak nem érdeke, hogy Japán és Oroszország Keletáziában egyeduralkodó legyen és Németországot kiküszöbölje.

Budapest, augusztus 20. (M. T. I.)

Berlin, Strassburg és Stralsund nevű kis német cirkálók előnyomultak északi tenger déli részébe. Strassburg találkozott két tenger alatti ellenséges naszáddal, s az egyiket elsüllyesztette. Stralsund megütközött több torpedózúzóval kettőt erősen megrongált. Megállapították, hogy a német tenger és a német part ellenségtől mentes és semleges hajózásra alkalmas.

Bukarest, augusztus 20. (M. T. I.)

Slavici író cikket ír, hogy Oroszország győzelme katasztrófa volna a magyarországi és bukovinai románokra és Romániára. Valamennyiünknek össze kell fogni az orosz ellen.

ITT MEGRENDELHETŐK:
VÁLTÓK
GYASZLAPOK
SZÁMLAK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KARTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

== KÖNYVNYOMDAI INTÉZETE ==

Z O M B O R B A N

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

ITT MEGRENDELHETŐK:
HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TANCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDEK
ÉTLAPOK

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

== PAPIR- és IRÓSZEREK

A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON. ==

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK

ÉS A

KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.